

Wandelroute Nuilerveld bij Pesse

Tekst: Bertus Boivin/Eric van der Bilt

Een eeuw geleden maakte het veld deel uit van een groot heidegebied dat zich van de Kraloërheide tot de Boerenveensche Plassen uitstreckte. Het ruim zestig hectare grote gebied behoort zonder twijfel tot de minst bezochte terreinen van Het Drentse Landschap. De lengte van de route is zodanig dat u gemakkelijk op een doordeweekse avond kunt besluiten even een rondje Nuilerveld te maken. Het kleine heidereservaat is zo'n bezoekje meer dan waard! De wandelroute is gemarkeerd met paaltjes met een paarse kop.

Informatie over de wandelroute

Lengte route 2 km

Startpunt parkeerplaatsje op de Hendrik Reindersweg. Tegen over de boerderij op nummer 18. [Routebeschrijving via Google](#)

Gps-coördinaten

52°47'07.9"N 6°28'25.8"E

Openbaar vervoer

Buslijn Hoogeveen-Meppel, uitstappen halte Kerk in Pesse. Vanaf de halte is het door het dorp Pesse over de Oostering en de Kampiepensweg 2,5 km. naar punt 5 in de route. Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

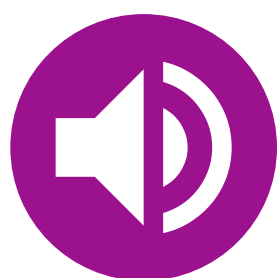
Honden en begaanbaarheid

Honden zijn niet toegestaan vanwege de schapen. De paden zijn goed te belopen in alle jaargetijden. De wandelroute is gemarkeerd met paaltjes met een paarse kop.

Afkortingen

LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor

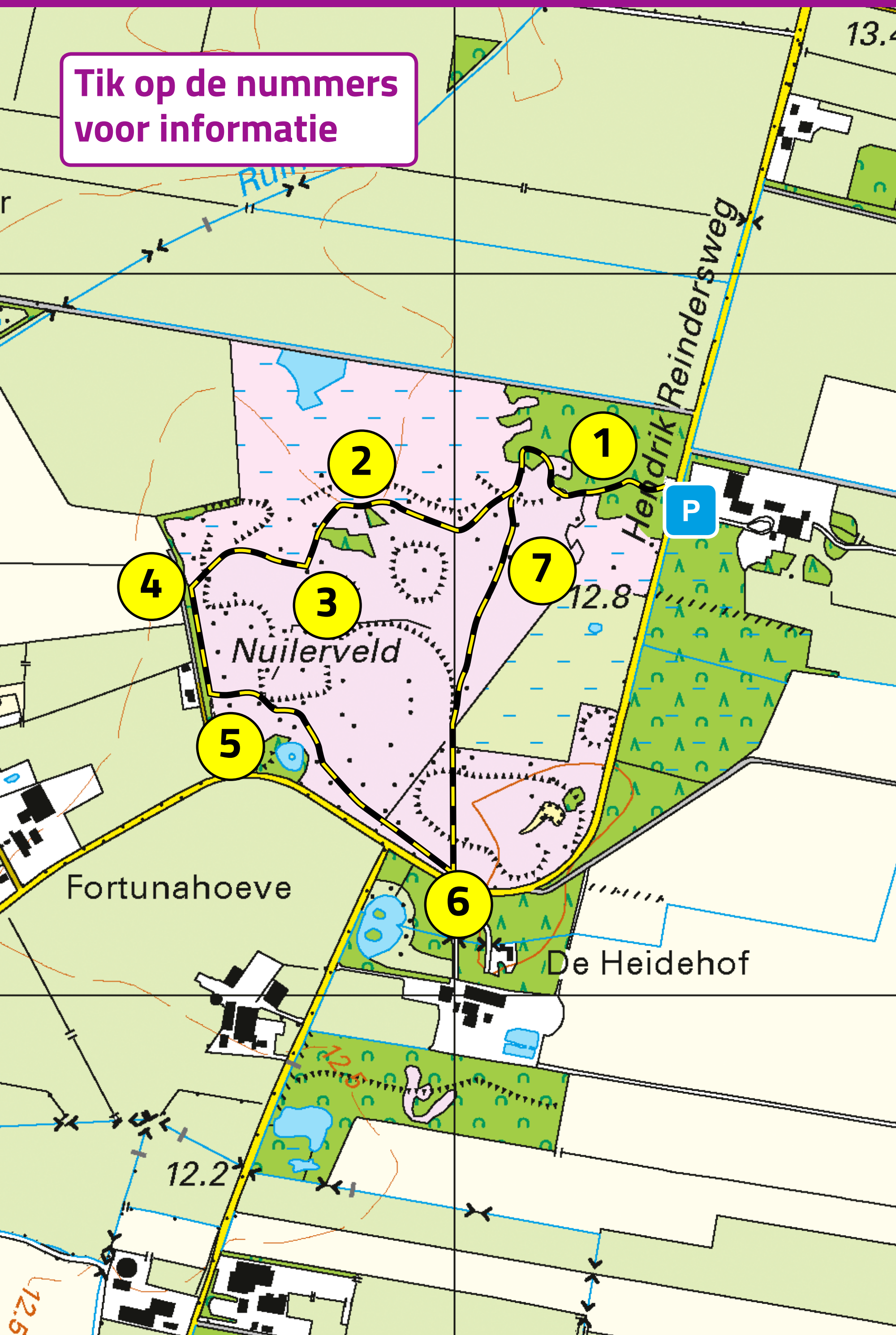
Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of ibooks. Wilt u de pdf printen kies dan in Acrobat > meerdere > 4 pagina's per vel.

Audiotour (6 min)

Route Nuilerveld bij Pesse

Tik op de nummers voor informatie

1

Schraal geaccidenteerd

kaart

Volg het pad vanaf de parkeerplaats. Via een schapenrooster komt u het veld op. De route gaat min of meer rechtdoor het veld over.

Toen in de eerste helft van de 20e eeuw het gebied tussen Spier en Pesse werd ontgonnen, heeft men dit deel van het Nuilerveld overgeslagen. De duinen en plateaus maakten het terrein te geaccidenteerd en bovendien was de grond erg schraal. Op verschillende plaatsen komt het stuifzand aan de oppervlakte. Geen wonder dat men besloot dit terrein met rust te laten.

In de jaren vijftig werden de beste stukken met bos ingeplant. Het Drentse Landschap heeft het grootste deel van deze monotone naaldbomen-cultuur gekapt om zo het open heideland

weer terug te krijgen. Schapen en hooglanders helpen nu het landschap open te houden. Alleen de grove dennen worden niet afgegraasd. Maar dankzij groepen vrijwilligers wordt voorkomen dat het bos zich verder uitbreidt.

2 Afgraven om te verschralen **kaart**

Aan de noordwestkant van het veld ligt achter een rij bomen een natte laagte. Het pad kronkelt terug het veld over.

Nu een natte laagte, maar kort geleden nog aardappel-akker. Toen Het Drentse Landschap aan de noordkant kon uitbreiden, besloot men de zaak drastisch aan te pakken. De bovenste laag die jarenlang intensief bemest is geweest, is afgraven. Een radicale manier om de grond te verschralen en de vegetatie die van oudsher op een Drents heideveld thuishoort, kansen te bieden. Planten die van een vochtige bodem

houden zoals dophei, oeverkruid en zonnedauw zijn in snel tempo begonnen het gebied te heroveren.

De waterplasjes zijn tegen de avond de ontmoetingsplek van heideschape en Schotse hooglanders. Zij houden de bosontwikkeling binnen de perken. Het effect ervan is te zien aan de afgevreten opslag van jonge berkjes.

3 Heivlinders

kaart

Halverwege het terrein maakt het pad een scherpe bocht naar rechts.

Dit is het meest geaccidenteerde deel; door de begrazing ontstaan stuifzandgebiedjes met bijbehorende vegetatie, een ideale woonplek voor de heivlinder. Kale stukken in de heide hebben deze vlinders nodig om hun eitjes af te zetten op lange grasstengels die ze met hand en tand tegen indringers verdedigen.

4 Veld met de bulten

kaart

Aan de rand van het terrein volgt de route linksaf de bossingel.

Dit punt in de route is een mooie gelegenheid om via het hek even het terrein af te lopen en over het vlakke land richting Nuil en de A28 te kijken. Als u zich omdraait om terug te gaan naar het bultige veld, begrijpt u in één oogopslag waarom de ontginners deze beker destijds aan zich voorbij lieten gaan.

5 Gewoon mooi

kaart

Ter hoogte van de boerderij wijst een volgend paaltje u linksaf het veld op.

Rechts van het paadje terug naar de hei ligt tussen de berken een fraaie vijver die vanaf het veld met slootjes gevoed wordt. De sloten zijn destijds gegraven om delen van het veld beter begaanbaar of 'bebosbaar' te maken.

Maar waarom maakte iemand er dan zo'n mooie ronde vijver van met zelfs een eilandje middenin? Maar waarom altijd een waarom? Mag het ook eens gewoon mooi zijn?

6 Aardkundig monument kaart

Aan de overzijde van het veld ter hoogte van boerderij De Heidehof maakt de route een bocht naar links over een oud pad terug het veld op.

Sinds 2018 is Nuilerveld een aardkundig monument. De reden zijn de bijzondere platte hoogten met steile randen. Ze illustreren een ontstaansgeschiedenis van het gebied onder invloed van ijs, wind en water. Dit zijn zogenaamde '(veen)stuifplateaus' of 'forten'. In de omgeving van het Nuilerveld worden ze 'Herenplaten' genoemd.

Bij deze plateaurestduinen hoort het merkwaardige verhaal van de grote omkering van het landschap. Die begon tijdens de laatste

ijstijd toen de plateaus juist de laagste delen van het terrein vormden. Doordat het klimaat steeds droger begon te worden, stierven de struiken en planten op de hogere plekken en kreeg de wind vat op het zand. De lagere veenachtige delen werden niet weggeblazen omdat de begroeiing er stand wist te houden. Er bleef weggestoven zand achter op de natste plekken waardoor het hier hoger werd. Het eind van het verhaal is dat wat eens begroeide laagtes waren, nu de hoogste delen van het terrein vormen.

FOTO: JOOP VAN DEN MERBEL

Als u even naar boven loopt, is te zien dat het boven natter is dan beneden. Ook kunt u er veenplanten zoals dophei, veenbies en zonnedauw aantreffen. Het water op deze hoger gelegen plateaus wordt vastgehouden

door de voor water ondoordringbare laag. In de droge zomer van 2003 zat het grondwater op het plateau op veertig centimeter diepte ofwel anderhalve meter boven de oppervlakte van de directe omgeving.

7 Boomleeuwerik

kaart

Na een heel stuk de grens tussen hoog en laag te hebben gevolgd buigt het pad naar rechts naar de doorgang in het raster waar u het veld bent in gegaan en u bent weer op de parkeerplaats.

Als u op een zomeravond over het Nuilerveld wandelt, kunt u de boomleeuwerik horen zingen. Jac. P. Thijsse duidde het gezang als een opeenvolging van trillende, fluitende, jodelende, zeer melodieuze geluidjes. Kenmerkend is de herhaling van 'lu- lu-lu'.

Het geluid is te beluisteren op de [website van de vogelbescherming](#).

De boomleeuwerik is een bruin vogeltje met een opvallend korte staart dat van droge open heide houdt. Hier en daar moet een boom staan om in te kunnen zingen. Toen het slecht ging met de heide, ging het ook slecht met de boomleeuwerik.

Begin jaren zeventig waren er minder dan duizend broedparen in Nederland. Volgens de laatste tellingen zijn het er nu vijfduizend.

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen

of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

